

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou ve věci

žalobce: X, nar. X
státní příslušnost X
bytem X
zastoupen obecným zmocněncem O. K.
bytem X

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2025, č. j. OAM-6839-23/DO-2025

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2025, č. j. OAM-6839-23/DO-2025, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2025, č. j. OAM-6839-23/DO-2025 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo o žalobcově žádosti o udělení dočasné ochrany podané dne 28. 1. 2025 rozhodnuto tak, že žádost se zamítá a dočasná ochrana se podle § 5 odst. 7 zákona č.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“), ve spojení s § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 221/2003 Sb.“), neuděluje, neboť jiný členský stát poskytnul žadateli dočasnou ochranu.

II.

Shrnutí žalobní argumentace

- Žalobce v podané žalobě shrnul dosavadní průběh řízení. Dále uvedl, že je vysídlenou osobou podle § 3 zákona č. 65/2022 Sb., resp. čl. 2 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022 (dále jen „prováděcí rozhodnutí Rady“), kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana. Žalovaný však v rozporu s ustálenou judikaturou odmítá udělit žalobci dočasnou ochranu, protože ji v minulosti měl v Rumunsku. Žalobce však tvrdil, že se dne 27. 1. 2025 práv plynoucích mu z dočasné ochrany v Rumunsku vzdal, a zároveň nebyl z dočasné ochrany vyloučen ve smyslu čl. 28 směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 (dále jen „Směrnice o dočasné ochraně“). Proto má nárok na udělení dočasné ochrany v ČR. Žalobce dále namítal, že se přemístil z území Rumunska, čímž tam měla skončit platnost jeho pobytového oprávnění za účelem dočasné ochrany ve smyslu čl. 26 odst. 4 Směrnice o dočasné ochraně. Žalobce citoval čl. 41 Listiny základních práv EU a namítal, že došlo k porušení jeho práv tam uvedených. Žalobce dále namítal, že žalovaný neposoudil přiměřenost dopadů napadeného rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života. Následně na dvou stranách žaloby uváděl seznam rozhodnutí správních soudů ve věcech dočasné ochrany. Žalovaný pochybil, když žalobci neudělil dočasnou ochranu, a to i ve světle prováděcího rozhodnutí Rady ze dne 15. 7. 2025 č. 2025/1460, účinného od 13. 8. 2025 (dále jen „nové prováděcí rozhodnutí Rady“). Dále žalobce odkazoval na závěry Veřejného ochránce práv k otázce nepřijatelnosti žádosti o udělení dočasné ochrany. Žalobce rovněž podal návrh na vydání předběžného opatření a žádal o přednostní projednání věci.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

- Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě zrekapituloval dosavadní průběh řízení. Žalovaný dále uvedl, že si je vědom současné judikatury, která pokládá ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. za nesouladné s unijním právem a v postupu podle něj shledává nezákonný zásah do práv žadatelů o udělení dočasné ochrany. V rozsudku ze dne 3. 4. 2025, č.j. 1 Azs 174/2024-42, Nejvyšší správní soud dokonce naznačil, jak by měl žalovaný postupovat v případech, kdy žadatel již dříve získal povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě (viz. bod 78 odůvodnění tohoto rozsudku). V každém případě Nejvyšší správní soud hovoří o tom, že má žalovaný žádosti těchto osob posuzovat meritorně. Žalovaný konzistentně zastává názor, že žádné právo na přemístění do jiného členského státu již osoba, která využila práv souvisejících s dočasnou ochranu v jiném členském státě, nemá. Jenže na jeho argumentaci vlastně žádný soud nereagoval jinak, než odkazem již zmíněné dubnové rozsudky Nejvyššího správního soudu s tím, že ani nově přijaté recitály prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 na závěrech Nejvyššího správního soudu nic změnit nemohou. Nově přijaté recitály nového prováděcího rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Rady podle žalovaného zcela vyvracejí to, že by popsané právo na přemístění existovalo a že by dohoda členských států o neaplikování čl. 11 Směrnice o dočasné ochraně mohla takové právo osobám požívajícím dočasné ochrany založit. Z tohoto důvodu má žalovaný za to, že judikatura založená na „dubnových“ rozsudcích Nejvyššího správního soudu je tímto překonaná, a proto o žádosti žalobce znovu v tomto smyslu rozhodnul, tedy dočasnou ochranu, resp. oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, neudělil. Rozhodoval tedy meritorně a vyšel cestou, kterou naznačil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 1. 4. 2025, č.j. 5 Azs 273/2023-27, tedy analogicky použil ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb.

4. Podle žalovaného ze Směrnice o dočasné ochraně „právo na přemístění“ nevyplyvá. Žalovaný poukazoval na to, že podle „dubnové“ judikatury Nejvyššího správního soudu (zejména rozsudky ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, a ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42) ze Směrnice o dočasné ochraně nevyplyvá právo osob, které již požívají dočasné ochrany ve členském státě, na získání stejného pobytového oprávnění v jiném členském státě. Toto právo nevyplyvá z textu směrnice ani implicitně. O tom svědčí již samotná textace čl. 8 odst. 1, z něhož plyne, že členský stát, který takové povolení vydal, tuto povinnost splnil i za ostatní členské státy. Cílem tedy je, aby osobě, na níž se vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady, bylo vydáno povolení k pobytu na území některého členského státu a aby tedy byla po dobu trvání dočasné ochrany oprávněna pobývat mimo zemi, ze které byla vysídlena. Pokud jde o osoby, které již jsou držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě, upravuje směrnice povinnost vydat jim povolení k pobytu pouze v čl. 15 odst. 6 a čl. 26 odst. 4.
5. Prováděcí rozhodnutí Rady také neobsahuje žádné ustanovení, které by hovořilo o právu vysídlené osoby na volbu členského státu, v němž uplatní své právo na vydání povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany poprvé a již vůbec nezakotvuje právo na změnu takového státu, tedy na následnou čerpání práv vyplývajících z dočasné ochrany v jiném členském státě. Nicméně i kdyby normativní text prováděcího nařízení Rady ustanovení zakotvující právo na přemístění skutečně obsahoval, je otázkou, zda lze prováděcím rozhodnutím Rady provádět tak zásadní změnu unijní právní úpravy v oblasti dočasné ochrany. Jinak řečeno, zda směrnice vůbec předpokládá, že její čl. 5 přenáší na Radu EU oprávnění přijmout rozhodnutí, kterým bude vyloučeno uplatnění některých článků směrnice. Nejvyšší správní soud v bodě 55 odůvodnění rozsudku č.j. 1 Azs 174/2024-42 totiž hovoří výslovně o odchýlení se od unijní právní úpravy plynoucí ze směrnice. Žalovaný odkázal na rozsudek SDEU ze dne 19.12.2024, ve spojených věcech C-244/24 a C-290/24, *Kaduna*. V daném případě sice šlo o zodpovězení otázky k možnosti členského státu udělit dočasnou ochranu i dalším osobám s odkazem na čl. 7 směrnice a právu členského státu rozhodnout o jejím ukončení, nicméně některá východiska zde uvedená lze aplikovat i na řešenou otázku práva sekundárního pohybu osob. V bodu 120 SDEU uvedl: „Článek 1 uvedeného prováděcího rozhodnutí se totiž omezuje na provedení směrnice 2001/55, takže nemůže být v rozporu s cílem sledovaným článkem 7 této směrnice ani měnit jeho normativní obsah (obdobně viz rozsudek ze dne 28. února 2023, *Fenix International*, C-695/20, EU:C:2023:127, body 49 a 50). Z toho vyplývá, že uvedený článek 1 nemůže omezit prostor pro volné uvážení, který tento článek 7 přiznává členským státům.“
6. Nepoužívání čl. 11 Směrnice o dočasné ochraně mezi členskými státy podle žalovaného samo o sobě nemůže založit osobě požívající dočasné ochrany, které bylo vydáno povolení k pobytu podle čl. 8 odst. 1 Směrnice o dočasné ochraně jedním členským státem, právo získat

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

toto povolení v jiném členském státě. Podle žalovaného z dohody o neaplikaci čl. 11 Směrnice o dočasné ochraně vyplývá, že neoprávněně pobývajícím cizincem nebude daným státem vrácen do státu, který mu povolení k pobytu vydal. Právo na získání pobytového oprávnění dle čl. 8 odst. 1 mu však ve státě, kde pobývá neoprávněně, nevznikne, alespoň ne na základě vyloučení čl. 11 (ten upravuje pouze povinnosti mezi členskými státy). Nepoužívání čl. 11 mezi členskými státy tedy samo osobě nemůže založit osobě požívající dočasné ochrany, které bylo vydáno povolení k pobytu dle čl. 8 odst. 1 Směrnice o dočasné ochraně, právo získat toto povolení v jiném členském státě. Jenže právě z dohody členských států o neaplikování čl. 11 Nejvyšší správní soud dovozuje existenci práva na přemístění do jiného členského státu a získání nového povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany. Podle žalovaného jde o dotváření práva, samotná směrnice totiž právo na přemístění nezakotvuje.

7. Závěr o existenci práva na přemístění nemůže obstát ani s ohledem na nové recitály v novém prováděcím rozhodnutí Rady. Pro oblast druhotných pohybů byly přijaty recitály 4, 5 a 6. Z toho plyne, že dohoda o neaplikování čl. 11 nemá být vykládána v tom smyslu, že by členskému státu vznikala povinnost vydat povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany osobě, která již je držitelem takového povolení v jiném členském státě. Stěžejní je, jaký význam dohodě přikládají její účastníci, nikoli vnitrostátní soudy. Z dohody je pouze patrná vůle států nepředávat si neoprávněně pobývajícím držitele povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany a nic víc. Jejím smyslem však nebylo založit osobám požívajícím dočasné ochrany právo se volně pohybovat po členských státech EU. Recitály jsou pouze vodítka k výkladu textu, nejsou tak vázány na účinnost nového prováděcího rozhodnutí Rady, pouze osvětlují význam dohody členských států o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Z recitálu 4 jasně vyplývá, že žádost cizince, který již získal dočasnou ochranu v jiném členském státě, má být odmítnuta. Recitál 6 pak hovoří o tom, že „nic“ nemá být vykládáno tak, že členský stát má povinnost vydat povolení k pobytu podle čl. 8 odst. 1 Směrnice o dočasné ochraně cizinci, který již toto pobytové oprávnění získal v jiném členském státě, bez ohledu na to, zda je stále jeho držitelem. Žalovaný závěrem navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Právní posouzení věci soudem

8. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 zákona č. 152/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.)], přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
9. Soud ve věci rozhodl bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci s takovým projednáním ve stanovené lhůtě nevyjádřili nesouhlas.
10. Podle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, platí, že *toto rozhodnutí vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jenž v uvedený den začala: a) ukrajínští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. 2. 2022, b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. 2. 2022*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b).

11. Podle § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. *Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady.*
12. Podle § 4 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. *platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, použije se na udělování dočasné ochrany podle tohoto zákona zákon o dočasné ochraně cizinců. Ve věcech, které zákon o dočasné ochraně cizinců neupravuje, se použije zákon o pobytu cizinců.*
13. Podle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. *platí, že ve věci neudělení nebo odnětí dočasné ochrany se použije zákon o dočasné ochraně cizinců.*
14. Podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. *oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany se odejme, jestliže cizinci požívajícímu dočasné ochrany poskytne dočasnou ochranu jiný stát nebo mu bylo na území jiného státu uděleno povolení k trvalému anebo obdobnému pobytu.*
15. Podle čl. 8 odst. 1 Směrnice o dočasné ochraně členské státy *přijmou opatření nezbytná k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany, a to na celé období trvání ochrany. Za tímto účelem budou vydány potřebné dokumenty nebo jiné rovnocenné doklady.*
16. Podle čl. 11 Směrnice o dočasné ochraně *členský stát převezme zpět osobu požívající na jeho území dočasné ochrany, pokud se tato osoba v průběhu doby stanovené rozhodnutím Rady podle článku 5 bez povolení zdržuje na území jiného členského státu nebo se bez povolení snaží na toto území vstoupit. Na základě dvoustranné dohody členské státy mohou rozhodnout, že tento článek nebudou používat.*
17. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
18. Dne 28. 1. 2025 podal žalobce žádost o udělení dočasné ochrany v ČR. Tato žádost mu byla téhož dne žalovaným vrácena jako nepřijatelná. Důvodem nepřijatelnosti žádosti měla být podle žalovaného skutečnost, že žalobce disponoval právy plynoucími z dočasné ochrany v Rumunsku.
19. Ve vrácení žádosti jako nepřijatelné spatřoval žalobce nezákonný zásah žalovaného. Městský soud v Praze dal žalobci za pravdu, když svým rozsudkem ze dne 28. 5. 2025, č. j. 15 A 13/2025-67, určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci vrátil dne 28. 1. 2025 žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, byl nezákonný. V návaznosti na to žalovaný zrušil své předchozí sdělení o nepřijatelnosti žádosti žalobce o udělení dočasné ochrany.
20. Dne 25. 7. 2025 žalovaný do spisu zařadil informaci z platformy pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany (Temporary Protection Platform), z níž vyplývá, že žalobce je držitelem dočasné ochrany, resp. povolení k pobytu plynoucího z dočasné ochrany v Rumunsku.
21. Dne 15. 8. 2025 se žalobce seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí a v avizované 30denní lhůtě se k nim písemně vyjádřil. Uvedl, že má právo na udělení dočasné ochrany a požádal o urychlení řízení. K tomu připojil písemnosti, které mají prokazovat, že byl mobilizován a povolán do armády, vojenskou knížku včetně údaje o demobilizaci a budoucí pracovní smlouvu na pozici stavebního dělníka.
22. Dne 30. 9. 2025 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, jímž zamítl žalobcovu žádost a dočasnou ochranu mu neudělil. Žalovaný konstatoval, že žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny a před 24. 2. 2022 pobýval na Ukrajině. Žalovaný dále zastával názor, že žádost je

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. nepřijatelná. Poukázal na nové prováděcí rozhodnutí Rady o prodloužení dočasné ochrany do roku 2027, a jeho dvě nová úvodní ustanovení (recitály) v preambuli, dle kterých druhotný pohyb držitelů dočasné ochrany není žádoucí a žádost osoby, která je držitelem dočasné ochrany v jiném státě, by měla být zamítnuta. Další část se týkala článku 11 Směrnice o dočasné ochraně, přičemž druhotný pohyb držitelů dočasné ochrany je nežádoucí. Žalovaný přitom dospěl k závěru, že od přijetí nového prováděcího rozhodnutí Rady je zřejmé, že dočasná ochrana může být žadateli odmítnuta, pokud je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě. Vedle nového prováděcího rozhodnutí Rady tak podle žalovaného nemůže dosavadní judikatura správních soudů stran nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu obstát a § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. nadále není v rozporu s evropským právem. S ohledem na předchozí rozsudek Městského soudu v Praze však žalovaný musel žádost posoudit meritorně. Žalovaný uvedl, že podle údajů uvedených v Temporary Protection Platform je žalobce držitelem oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany. To je patrné ze zkratky „tp“. Pokud by žalobce již nedisponoval tímto pobytovým oprávněním, v evidenci by buď nefiguroval vůbec, nebo by v rubrice „Type of protection“ měl uvedeno „ia“ z anglického „inactive“. Žalovaný poukázal na § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. a § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025 č. j. 5 Azs 273/2023-27, podle něž lze žádost zamítnout v situaci, kdy žadatel disponuje povolením k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě. Žalovaný měl dále za to, že ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. lze vztáhnout i na situace, kdy správní orgán teprve rozhoduje o žádosti o udělení dočasné ochrany. Žalovaný doplnil, že ke stejnému výkladu přistoupilo rovněž německé ministerstvo vnitra, které nevydává povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobám, které jej již získaly v jiném členském státě, resp. jejich žádosti odmítá. Zabýval se též důvody podle § 51 a § 52 zákona č. 221/2003 Sb. a konstatoval, že žalobce je svobodný, bezdětný a starší 18 let, pročez podmínky pro udělení dočasné ochrany za účelem sloučení rodiny zjevně nesplňuje. Žalovaný tedy žalobcovu žádost zamítl, neboť žalobce již před podáním žádosti toto pobytové oprávnění získal v jiném členském státě Evropské unie.

23. S uvedenou argumentací žalovaného se soud neztotožnil. Argumentace žalobce, s níž se soud naopak zcela ztotožnil, vychází z výstižné a relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu, která se rozsáhle, podrobně a opakovaně k nastolenému právnímu problému a ke vzneseným výhradám žalovaného vyjadřovala, kterou však žalovaný z důvodů, které byly rovněž judikaturou právně vyvráceny, setrvale odmítá akceptovat.
24. V této věci je především klíčový rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, v němž se NSS velmi podrobně zabýval výkladem ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina v bodech [53] až [70] a dospěl k závěru, že toto ustanovení odporuje unijnímu právu a nelze ho aplikovat, neboť „z *unijního práva plyne právo státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany na základě Rozhodnutí Rady č. 2022/382, na přemístění se do jiného členského státu. Tento členský stát jim musí v souladu s čl. 8 směrnice vydat povolení k pobytu.*“ NSS přitom též potvrdil, že nelze požívat práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech zároveň (bod [71]).
25. Žádost o dočasnou ochranu podanou v ČR proto nelze vrátit jako nepřijatelnou pouze z důvodu, že o ni žadatel již dříve požádal či mu byla udělena v jiném členském státě EU. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, nelze aplikovat pro rozpor s právem EU. Cizinci, kteří jsou držiteli dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí Rady (EU)

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

2022/382, mají právo přemístit se v průběhu jejího trvání do jiného členského státu EU. Předpokladem pozitivního rozhodnutí o jejich žádosti je nicméně ukončení pobytového oprávnění vydaného v rámci dočasné ochrany v původním hostitelském státě (viz právní věty k citovanému rozsudku NSS č. 4682/2025 Sb. NSS). Právo sekundárního pobytu, resp. sekundární volby členského státu držitelů dočasné ochrany NSS potvrdil i v celé řadě dalších svých rozhodnutích, např. v rozsudku z téhož dne č. j. 1 Azs 336/2024-42.

26. NSS dále ve výše citovaném rozsudku č. 4682/2025 Sb. NSS v bodech [71] až [78] podrobně popsal postup, který je nutno dodržet ve všech typově myslitelných situacích žadatelů o dočasnou ochranu, přičemž v odrážce 3. a 4. bodu [78] se věnoval situacím, kdy žadatel již v minulosti obdržel dočasnou ochranu v jiném členském státě, a buď jí v době podání další žádosti o dočasnou ochranu v ČR ještě disponoval, či nikoliv. V žádném z těchto dvou případů však nelze dle závěrů NSS žádost odmítnout pro nepřijatelnost podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina z důvodu rozporu s právem EU, ale bude nutné žádost meritorně posoudit. Na tomto místě proto soud odmítá pokračující polemiku žalovaného ohledně jeho původního postupu a dosud zastávaného a zdůrazněného závěru v napadeném rozhodnutí, že žádost žalobce stále považuje za nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina (avšak formálně ji takto již nemůže označovat). K této otázce se rozdílně od názoru žalovaného nejenže vyjadřovala judikatura správních soudů opakovaně v desítkách rozhodnutí týkajících se jiných žadatelů v obdobné situaci žalobce, ale i přímo ve věci žádosti žalobce, neboť původní sdělení o nesplnění podmínek pro udělení dočasné ochrany z důvodu nepřijatelnosti zdejší soud k žalobě žalobce vyhodnotil jako nezákonný zásah a pokračování v tomto zásahu svým výrokem zakázal.
27. K tomu zdejší soud dodává, že žalobce splňuje podmínky § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb., neboť se na něj vztahuje Prováděcí rozhodnutí Rady, a to z důvodu podle čl. 2 odst. 1 písm. a). Žalobce totiž spadá do kategorie ukrajinských státních příslušníků pobývajících na Ukrajině před 24. únorem 2022, kteří byli v tento den nebo po něm z Ukrajiny vysídleni v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala. Tato skutečnost mezi účastníky řízení není sporná.
28. „Problémovou“ skutečností tak je, že žalobce v žádosti uvedl, že disponoval povolením k pobytu ve formě dočasné ochrany v Rumunsku. Již v žádosti o udělení dočasné ochrany však žalobce uvedl, že pobytové oprávnění za účelem dočasné ochrany v Rumunsku již nemá. V žalobě pak upřesnil, že se práv plynoucích z dočasné ochrany v Rumunsku vzdal dne 27. 1. 2025. Žalovaný tuto skutečnost zcela přehlédl, a aniž by se s uvedeným tvrzením jakkoliv vypořádal, vyšel výlučně z údajů zanesených do Temporary Protection Platform, podle nichž žalobce tímto povolením stále disponuje, resp. že dosud nebylo zrušeno. To je však v přímém rozporu s tím, co ve své žádosti o dočasnou ochranu v ČR tvrdil žalobce. Vyvstala tedy pochybnost o tvrzeném skutkovém stavu. Z tohoto důvodu vznikla žalovanému v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) povinnost ověřit, zda žalobce učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění udělenému v Rumunsku, a zda jsou případně tyto kroky postačující k zániku pobytového oprávnění či nikoliv, a postupovat při tom v krocích uvedených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42. Jelikož tak však žalovaný nepostupoval, rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a současně porušil ustanovení o řízení před správním orgánem [§ 76 odst. 1 písm. b) a c) s. ř. s.], proto soud musel přistoupit ke zrušení napadeného rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

29. Žalovaný své rozhodnutí založil na § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb., týkající se odejmutí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, který aplikoval na základě § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb.
30. Ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. upravuje odejmutí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, nikoli odepření jejího udělení, které je výslovně upraveno v § 9. Žalovaný tedy zamýšlel aplikovat § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. analogicky i na případy, kdy je teprve rozhodováno o žádosti o udělení dočasné ochrany v ČR. V případě použití analogie by však žalovaný musel svůj postup zvlášť pečlivě odůvodnit, což v daném případě neučinil.
31. Pokud žalovaný odkazoval v této souvislosti na rozsudek NSS ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, uvedený soud v něm sice připustil aplikaci § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně pro zamítnutí žádosti, avšak za jiného, skutkově odlišného stavu, kdy žadatel disponuje *trvajícím* povolením k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě. Tato skutečnost však v řízení o nynější věci žalobce nebyla potvrzena bez důvodných pochybností. K tomu je nutno upozornit též na bod 44. téhož rozsudku, v němž NSS uvedl, že „i v případě, že správní orgán zjistí při podání žádosti o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že žadatel je veden v evidenci TPD jako držitel povolení k pobytu v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení, v jeho rámci poučit žadatele o jeho právech a v návaznosti na jeho případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.“ Tento závěr NSS je vystaven též na skutečnosti, že evidence TPD představuje pouhou pomůcku, kterou správní orgány členských států využívají k evidenci držitelů povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, nevztahuje se však na ní princip materiální publicity jako v případě veřejných rejstříků ve smyslu zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěrenských fondů (viz bod [43] citovaného rozsudku), tj. nelze na údaje v něm spoléhat v takové míře, že v okamžiku nahlédnutí do této evidence potvrzují skutečný a aktuální stav. Jinak řečeno, ani v případech, jako je případ žalobce, nemůže žalovaný rezignovat na zjištění skutkového stavu v takové míře, aby nevznikaly důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu o existenci či trvání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany udělené v jiném členském státě.
32. Jiné odůvodnění k analogické aplikaci § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. na daný případ žalovaný neuvedl. Vzhledem k tomu, že uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, se týká jiné skutkové situace a žalovaný jinou argumentaci neuvedl, nelze jeho odůvodnění považovat za dostatečné. Žalovaný zjevně vychází ze svého konstantně zastávaného postoje, že sekundární pohyb držitelů dočasné ochrany v členských státech není umožněn, k čemuž se dovolává recitálů nového prováděcího rozhodnutí Rady. Judikatura Nejvyššího správního soudu již však dala k těmto otázkám zcela jednoznačné odpovědi, a to i v návaznosti na nové prováděcí rozhodnutí Rady.
33. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, bod 70, se uvádí: „Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že z unijního práva plyne právo státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany na základě Rozhodnutí Rady č. 2022/382, na přemístění se do jiného členského státu. Tento členský stát jim musí v souladu s čl. 8 směrnice vydat povolení k pobytu. Právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. tudíž tomuto právu

odporuje. Nelze ji proto aplikovat.“ Dle bodu 71: „Nejvyšší správní soud si je vědom, že nelze požívat práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech zároveň, a tudíž ani pobytového oprávnění, jež je součástí komplexu práv plynoucích z dočasné ochrany. Jak nicméně naznačil již v rozsudku ze dne 31. 10. 2024, č. j. 10 Azs 151/2024-28, tento problém nenastane, pokud osoba pobytovým oprávněním v jiném členském státě nedisponovala (buď proto, že o něj poprvé žádá v České republice, anebo z důvodu, že jí nebylo v jiném členském státě vydáno) či již nedisponuje (např. se jej vzdala). Pokud tedy v takovém případě nebude dán důvod pro vyloučení žadatele z dočasné ochrany, či tato osoba nevezme svoji žádost zpět, bude namísto žadateli pobytové oprávnění v České republice vydat.“

34. Tytéž závěry ohledně možného sekundárního pohybu přijal Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 3. 4. 2025 č.j. 1 Azs 336/2024-42 a dále v navazující rozsáhlé judikatuře, přičemž v bodě 70 rozsudku č.j. 1 Azs 336/2024-42 uvedl: *„Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že z unijního práva plyne právo státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany na základě Rozhodnutí Rady č. 2022/382, na přemístění se do jiného členského státu. Tento členský stát jim musí v souladu s čl. 8 směrnice vydat povolení k pobytu. Právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. tudíž tomuto právu odporuje. Nelze ji proto aplikovat.“*
35. Na shora uvedených závěrech nemění nic ani přijetí nového prováděcího rozhodnutí Rady, k čemuž se rovněž již judikatura vyjádřila. K tomu viz rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2025 č. j. 15 A 35/2025-46, a ze dne 6. 8. 2025 č.j. 18 A 38/2025-33, podle nějž: *„Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou NSS přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k vícenásobné registraci (požívání dočasné ochrany ve více státech). Zejména ne potud, pokud od žalovaného vyžaduje náležitě ověření trvání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.“*
36. Ve výše citovaném rozsudku ze dne 11. 9. 2025 č.j. 1 Azs 126/2025-28 Nejvyšší správní soud uvedl: *„Konečně k bodům 4 až 6 preambule (nového) prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 Nejvyšší správní soud uvádí, že jejich cílem je zjevně pouze potvrdit nemožnost získat práva spojená s dočasnou ochranou v několika státech současně. To vyplývá jak z textu preambule (členské státy by „s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti“ – viz bod 4 preambule), tak i z opakovaného potvrzení vyloučení čl. 11 směrnice o dočasné ochraně (bod 5 preambule), na což navazuje shrnující bod 6 preambule. I touto optikou tak dosavadní judikatura kasačního soudu ob stojí.“* (podtržení doplněno) Je tedy zřejmé, že ani v důsledku nového prováděcího rozhodnutí Rady nedošlo v možnostech sekundárního pohybu držitelů dočasné ochrany k žádným změnám a dosavadní výklad Nejvyššího správního soudu nebyl zpochybněn. Výklad žalovaného, podle nějž lze poskytnutí dočasné ochrany odmítnout z důvodu minulého oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, a to bez ohledu, zda jím v současné době stále disponuje či nikoliv, je tak zcela chybný.
37. V této souvislosti soud připomíná rozsudek zdejšího soudu ze dne 17. 8. 2023 č. j. 18 A 54/2023-32, kde uvedl: *„Dočasná ochrana je obecně koncipována spíše jako „rezervní“ institut, nelze přehlížet, že v případě závažných humanitárních krizí (a existence hromadného přílivu osob) se stává základním nástrojem poskytujícím ochranu vysídleným osobám na straně jedné a*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zjednodušujícím administrativu na straně druhé (viz též bod 16 preambule prováděcího rozhodnutí). Představuje tak jednoduchý nástroj jak pro vysídlené osoby, jež čelí jazykovým i jiným překážkám a jež se zpravidla neorientují v cizineckém právu České republiky či Evropské unie, tak pro státní orgány. Smyslem dočasné ochrany je poskytnout rychlou, jednoduchou a účinnou pomoc osobám postiženým válkou (v různých jejích formách). Dočasná ochrana a její podmínky by proto měly být upraveny jednoznačně a srozumitelně, přičemž jednotlivým použitým výrazům je nutné přikládat takový význam, jenž se jim zpravidla v obecném jazyce přiznává. Takto – nikoli hledáním sofistických cest, jak dočasnou ochranu nepřiznat – by k tomuto institutu měly přistupovat i správní orgány a soudy.“ Postup žalovaného v posuzované věci však spočívá právě v hledání sofistických cest, jak dočasnou ochranu nepřiznat.

38. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 9. 2025 č.j. 1 Azs 126/2025-28 se též pozastavil na přístupu žalovaného: „*Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že tento případ byl jen dalším z mnoha, které stěžovatel zcela zbytečně vyvolal. Z úřední činnosti je totiž soudu známo, že stěžovatel již po několik měsíců opakovaně podává ve věcech sekundárního pohybu osob spadajících pod dočasnou ochranu kasační stížnosti. V těchto řízeních neustále polemizuje s právní otázkou možnosti sekundárního pohybu, s čímž je opakovaně neúspěšný. Od začátku roku 2025 vydaly všechny senáty Nejvyššího správního soudu k jeho kasačním stížnostem již vyšší desítky rozhodnutí, v nichž postupují jednotně v souladu s výše uvedeným právním názorem (bod [8] tohoto rozsudku). Kromě toho kasační soud eviduje další vyšší desítky kasačních stížností podaných stěžovatelem v typově totožných věcech, o nichž dosud nerozhodl. Je tak zřejmé, že se nejedná o ojedinělé selhání, ale o systémový nedostatek, který je zjevně projevem neochoty respektovat rozhodnutí správních soudů, která u stěžovatele přetrvává již po několik měsíců (viz rozsudek č. j. 1 Azs 111/2025-34, bod 20, nebo Sládeková, S. Komplikace ukrajinských uprchlíků pokračují a ministerstvo ignoruje judikaturu NSS. Právo21. 21. 4. 2025; dostupné z: <https://pravo21.cz/pravo/komplikace-ukrajinskych-uprchliku-pokracuji-a-ministerstvo-ignoruje-judikaturu-nss>). Nejvyšší správní soud považuje za nanejvýš žádoucí, aby stěžovatel promítl závěry judikatury kasačního soudu do své praxe a namísto množství opakujících se kasačních stížností ukončil nezákonné zásahy do práv jednotlivců.“*
39. Soud závěrem odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2025 č. j. 1 Azs 111/2025-34, kde mimo jiné konstatoval: „*Jak již Nejvyšší správní soud opakovaně dovodil, správní orgány jsou povinny jeho judikaturu v obdobných případech (tj. i mimo kasační závaznost v individuálním případě) respektovat. V opačném případě se jejich postup stává zcela svévolným a popírajícím jak základní zásady fungování veřejné správy, tak i fundamentální principy právního státu založeného na respektu k právům a svobodám jednotlivce. Lze připomenout, že Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře dokonce konstatoval, že „[o]dmítne-li se nicméně správní orgán řídit názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v obdobné věci pouze s odkazem na údajně nedostatečnou kvalitu odůvodnění, jedná v rozporu s výše uvedenými ustanoveními soudního řádu správního, čímž překračuje své pravomoci, a porušuje tak čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod“ (rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 2 Afš 15/2017 - 23, bod 27).“*

V.

Závěr a náklady řízení

40. S ohledem na shora uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil z důvodů podle § 76 odst. 1 písm. b) a c), neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zásadní doplnění, a dále pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Zároveň soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení; právním názorem vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 4 a 5 s. ř. s.).

41. V dalším řízení tak bude na žalovaném, aby dostatečně zjistil skutkový stav, tj. aby ověřil, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany žalobce v Rumunsku stále trvá, případně aby se pokusil zjistit relevantní vnitrostátní právní úpravu Rumunska k otázce, zda vzdáním se dočasné ochrany automaticky tato ochrana žadateli v Rumunsku zanikla, anebo je k tomu potřeba dalších právních či jiných administrativních kroků, aby bylo zajištěno, že žalobce v případě udělení pobytového oprávnění za účelem dočasné ochrany v ČR nečerpal práva z této ochrany současně ve více státech EU. Nemůže se přitom spoléhat pouze na výpis z evidence TPD. V závislosti na výsledku těchto zjištění pak umožní žalobci se k nim vyjádřit a v dalším řízení bude postupovat dle metodiky předestřené v rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, v bodě [78] odrážce 4.
42. Soud o věci rozhodl přednostně, neboť jde o věc dočasné ochrany, která spadá do mezinárodní ochrany. Soud nerozhodoval o návrhu na vydání předběžného opatření, neboť o žalobě rozhodl bez zbytečného odkladu po obstarání podkladů nutných pro rozhodnutí a ve lhůtě 30 dnů od podání žaloby ve smyslu § 38 odst. 3 s. ř. s. Podle § 38 odst. 4 věty druhé s. ř. s. zaniká předběžné opatření nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným. V této situaci by tedy již rozhodování o odkladném účinku žaloby bylo bezpředmětné.
43. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšnému žalobci vzniklo právo na náhradu nákladů řízení, avšak žádné náklady nevyčísлил. Žalovaný nemá na náhradu nákladů řízení právo, neboť nebyl v řízení úspěšný.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. listopadu 2025

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.